

Uvod i temeljne misli

Netom stupih u službu kao poljodjelski pokrajinski nadzornik uvidih potrebu da uznastojim kako bi se upoznao sa gospodarsko-poljodjelskim prilikama pokrajine, te bih, što prije izradio, potpunim poznavanjem stvari, formalnu osnovu glede mjera koje bi se imale preduzeti za sustavno promaknuće razvitka različitih grana našeg poljodjelstva.

U tu sam svrhu obilazio u mjesecim rujna, listopada, studenog i prosinca 1895, te travnja i svibnja 1896 mal da ne sve kotare u pokrajini, dolazeć u doticaj putem dotičnih obćina kod kojih sam imao sastanaka i dogovora sa svim onim čimbenicima, koji su mi mogli pribavljati stalnih obavjesti o stanju pojedinih težitba i o potrebama poljodjelskim dotičnih predjela; te hvala brižljivoj i priyatnoj susretljivosti što sam svuda našo, i kod Obćina i kod poljodjelaca, koji su me pratili i u mnogobrojnim mojim izletima, i rad česa čutim potrebu da izrazim svima moju najveću blagodarnost, bilo mi je moguće sakupiti mnogovrstne podatke, koji su mi bili dobrim vodičem i sjegurnim temeljem pri sastavljanju ove osnove.

Moje sam poučno i obavjestno putovanje protegnuo i preko granice pokrajine, da obadjem državnu poljodjelsku postaju u Livnu, namjerom da se iz bližega obavjestim o djelatnosti i o mjerama što ona preduzimalje za promaknuće gojenja stoke, mliekarstva i poljodjelstva u obće, da vidim bi li se i u koliko te mjere mogle uporabiti i u Dalmaciji. Uz to sam proputovao i donju Italiju da proučim prilike uljarstva, koje se ondje nahodi na putu razvitka sve to većeg, osobito obzirom na preinake koje bi bile shodno uvesti u priredjivanje naših maslina, i na zgodnije i modernije sprave da se omogući, priredjivanje u veliko finih stolnih ulja, što je od prevelike gospodarske znamenitosti za zemlju.

Uvjeren o ozbiljnosti zadatka kojeg sam se primio, nisam zanemario, da uznastojim sa svim svojim silama, da upoznam pokrajinu sa strane gospodarsko-poljodjelske, a radnja, koju sad prikažem, neće za stalno biti bez praznina i mahna, ali svakako imam ovrjedočenje, da sam u nju ulio ljubav i mar, kojima sam se stavio